

communicati publice fuerint, bonis confiscatis ipsorum, banno publico exponatis, alias contra eos temporaliter, prout expedire videritis in fulcimentum Catholicæ Fidei, potestate vobis tradita processuri. Alioquin noveritis nos eisdem Inquisitoribus nostris litteris injunxisse, ut vos ad id per Censuram Ecclesiasticam appellatione remota compellant.

Dat. die 11. Maji 1252. Pont. An. IX.

Datum Perusii quinto Idus Maji, Pontificatus nostri anno nono.

XXVII.

Promulgatio Legum, & Constitutionum contra Hereticos, eorumque complices, & fautores, a Magistratibus, & Officialibus secularibus observandarum.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Dilectis filiis Potestatibus, sive Rectoribus, Consiliis, & Communitatibus Civitatum, aliorumque Locorum per Lombardiam, Romaniam, & Marchiam Tervisinam constitutis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Ad extirpanda de medio Populi Christiani hereticæ pravitatei zizania, que abundantius solito succreverunt, supereminante illa licentius his diebus hominis inimico tanto studiosius, juxta commissam nobis sollicitudinem infudare proponimus, quanto perniciosius negligenter eadem in necem catholici seminis pervagari. Volentes autem, ut adversus hujusmodi nequitia operarios confurgant, stentque nobiscum Ecclesiæ filii, ac Orthodoxæ Fidei zelatores, Constitutiones quasdam ad extirpationem hereticæ pestis edidimus, a vobis ut fidelibus ejusdem Fidei defensoribus exacta diligentia observandas, que feriatim inferius continentur.

Innocentius PP. leges a se factas ait contra hereticos.

Hæ Constitutiones Civitatum Capitulis inferribenda.

§.1. Quo circa Universitati vestra per Apostolica scripta mandamus, quatenus singuli Constitutiones easdem conscribi vestris Capitularibus facientes, nullis inde temporibus abolendas, secundum eas contra omnem heresim, se adversus hanc sanctam Ecclesiam extollentem, sine omissione aliqua procedatis. Alioquin dilectis filiis Priori, Provinciali, & Fratribus Inquisitoribus hereticæ pravitatei Ordinis Predicatorum in Lombardia, Marchia Tervisina, & Romanola, damus nostris litteris in mandatis, ut singulos vestrum ad id per excommunicationem in personas, & interdictum in terram appellatione remota compellant.

Leges, & Constitutiones autem sunt hæc.

Lex 1.

§.2. Statuimus, ut Potestas, seu Rector, qui Civitati præest, vel loco alii ad præsens, aut pro tempore præfuerit in futurum, in Lombardia, Romanola, vel Marchia Tervisina, juret præcise, & sine timore aliquo, attendere inviolabiliter, & servare, & facere ab omnibus observari toto tempore sui regiminis, tam in Ci-

Parent Potestates servare leges contra hereticos.

vitare, vel loco sui regiminis, quam in Terris sue ditioni subjectis, omnes, & singulas tam infra scriptas, quam alias Constitutiones, & Leges, tam canonicas, quam civiles, editas contra hereticam pravitatei. Et super his præcise observandis recipiant a quibuslibet sibi in Potestaria, vel regimine succedentibus, juramenta. Quæ qui præstare noluerint, pro Potestatibus, vel Rectoribus nullatenus habeantur. Et quæ ut Potestates, vel Rectores fecerint, nullam penitus habeant firmitatem. Nec ullus teneatur, aut debeat sequi eos, etiamsi de sequela præstanda eis exhibuerint juramentum. Quod si Potestas, vel Rector aliquis hæc omnia, & singula servare noluerit, vel neglexerit, præter notam perjurii, & perpetuæ jacturam infamiae, ducentarum marcharum poenam incurrat, quæ irremissibiliter exigantur ab eo, & in utilitatem Communis integra convertantur, & nihilominus ut perjurus, & infamis, & tamquam hereticorum fautor, de fide suspectus, officio, & honore sui regiminis spoliatur; nec ulterius Potestas, seu Rector in aliquo habeatur, & de cætero ad aliquam dignitatem, vel officium publicum nullatenus assumatur.

Pœnz in violatores legum

Lex 2.

§.3. Idem quoque Potestas, seu Rector cujuslibet Civitatis, vel loci, in principio sui regiminis, in publica concione more solito congregata, banno Civitatis, vel loci supponat tamquam pro maleficio, omnes hereticos utriusque sexus, quocumque nomine censeantur. Et teneatur bannum hujusmodi a suis prædecessoribus positum confirmare. Præcipue autem, quod nullus hereticus, vel heretica de cætero habitet, vel moretur, aut subsistat in Civitate, seu aliquo modo jurisdictionis, aut districtus ejusdem, & quicumque ipsum, vel ipsam invenerit, libere capiat, & eaperè possit impune, & omnes res ipsius, vel ipsorum eis licenter auferre, quæ sint aufereantur pleno jure, nisi auferentes hujusmodi sint in officio constituti.

Hereticis Banno supponendi.

Lex 3.

§.4. Idem quoque Potestas, seu Rector infra tertium diem post introitum regiminis sui, duodecim Viros probos, & catholicos, & duos Notarios, & duos Servitores, vel quotquot fuerint necessarii, instituere teneatur, quos Dioecesanus, si præsens extiterit, & interesse voluerit, & duo Fratres Predicatores, & duo Minores ad hoc a suis Prioribus, si Conventus ibi fuerint eorumdem Ordinum, deputati, duxerint eligendos.

Facultas eligendi Ministros S. Inquisitionis.

Lex 4.

§.5. Instituti autem hujusmodi, & electi possint, & debeant hereticos, & hereticas capere, & eorum bona illis auferre, & facere auferri per alios, & procurare hæc tam in Civitate, quam in tota ejus jurisdictione, atque districtu, plenarie adimpleri, & eos ducere, & duci facere in potestatem Dioecesanam, vel Vicariorum ejusdem.

Heretici quod ducendi.

Lex 5.

§.6. Teneatur autem Potestas, seu Rector quilibet in expensis Communis, cui præest, facere duci eosdem hereticos ita captos, quocumque Dioecesanus, vel ejus Vicarii in jurisdictione, vel districtu Dioecesanam Episcopi, seu Civitatis, vel loci voluerit illos duci.

Ducendi vere expensis Communis.

Lex 6.

§.7. Officialibus vero prædictis plena fides de his omnibus habeatur, quæ ad eorum officium pertinere noscuntur, aliquo specialiter præstito juramento, probatione aliqua in contrarium non admittenda, ubi duo, vel tres, vel plures præfentes fuerint ex eisdem.

Lex 7.

§.8. Porro cum Officiales hujusmodi eliguntur, jurent hæc omnia exequi fideliter, & pro posse, ac super his semper meram dicere veritatem, quibus ab omnibus, in his, quæ ad officium eorum pertinent, plenius præcatur.

Lex 8.

§.9. Et tam dicti duodecim, quam Servitores, & Notarii prætaxati, simul, vel divisim, plenariam præcipiendi sub poena, & banno, quæ ad officium suum pertinent, habeant potestatem.

Lex 9.

§.10. Potestas autem, vel Rector teneatur habere firma, & rata omnia præcepta, quæ occasione officii sui fecerint, & poenas exigere non servantium.

Lex 10.

§.11. Quod si dictis Officialibus aliquo tempore aliquid damnus contigerit, in personis, vel rebus, pro suis officiis exequendis, a communi Civitatis, vel loci, per restitutionem plenariam serventur indemnes.

Lex 11.

§.12. Nec ipsi Officiales, vel eorum heredes possint aliquo tempore conveniri, de his quæ fecerint, vel pertinent ad eorum officium, nisi secundum quod eidem Dioecesanis, & Fratribus videbitur expedire.

Lex 12.

§.13. Ipsorum autem officium duret tantummodo per sex menses, quibus completis Potestas teneatur totidem subrogare Officiales secundum formam præscriptam, qui prædictum officium secundum formam eandem, in aliis sex mensibus sequentibus exequantur.

Lex 13.

§.14. Sane ipsi Officialibus dentur de Camera communis Civitatis, vel loci, quando exeunt Civitatem, aut locum pro hoc officio exequendo, unicuique pro qualibet decem & octo Imperialibus in pecunia numerata, quos Potestas, vel Rector teneatur eis dare, vel dari facere infra diem tertium, postquam ad eandem redierint Civitatem, vel locum.

Lex 14.

§.15. Et insuper habeant tertiam partem bonorum hereticorum, quæ occupaverunt, & multarum, ad quas fuerunt condemnati, secundum quod inferius continetur, & hoc salario sint contenti.

Lex 15.

§.16. Sed ad nullum aliud, quod istud officium impedit, vel impedire possit, ullo modo officium, vel etiam exercitium, compellantur.

Lex 16.

§.17. Nullum etiam Statutum, conditum, vel condendum, eorum officium ullo modo valeat impedire.

S. Inquisitionis Ministris fides habenda.

Quodnam jus jurandum jurare debeant.

Facultas eorumdem quilibet.

Illorum præcepta rata, & firma sint.

Indemnes serventur.

Eorum officium sex mensibus expleatur.

Ipsorum mercedis modo petenda.

Ad nullum aliud officium compellantur.

§.18. Et si quis horum Officialium propter ineptitudinem, vel inertiam, vel occupationem aliquam, vel excessum, Dioecesanis, & Fratribus prædictis visus fuerit amovendus, ipsum ad mandatum, vel dictum eorum teneatur amovere Potestas, aut Rector, & alium secundum formam præscriptam substituere loco ejus.

Lex 17.

§.19. Quod si quis eorum contra fidem, & sinceritatem officii sui in favorem heresis deprehensus fuerit excessisse, præter notam infamiae perpetuæ, quam tamquam fautor hereticorum incurrat, per Potestatem, vel Rectorem ad Dioecesanum loci, & dictorum Fratrum arbitrium puniatur.

Lex 18.

§.20. Potestas præterea Militem suum, vel alium Assessorem, si Dioecesanus, vel ejus Vicarius, aut Inquisitores a Sede Apostolica deputati, seu dicti Officiales petiverint, cum ipsis Officialibus mittere teneatur, & cum ipsis eorum officium fideliter exercere. Quilibet etiam si præsens in terra, vel requisitus fuerit, teneatur tam in Civitate, quam in jurisdictione, vel districtu quolibet, dare ipsis Officialibus, vel eorum sociis consilium, & juvamen, quando voluerint hereticum, vel hereticam capere, vel spoliare, aut inquirere: seu domum, vel locum, aut aditum aliquem introire pro hereticis capiendis, sub vigintiquinque librarum Imperialium poena, vel banno. Universitas autem burgi, sub poena, & banno librarum centum, Villa vero librarum quinquaginta Imperialium pro qualibet vice solvenda in pecunia numerata.

Lex 19.

§.21. Quicumque autem hereticum, vel hereticam, captum, vel captam auferre de manibus capientium, vel capientis ausus fuerit, vel defendere ne capiatur: seu prohibere aliquem intrare domum aliquam, vel turrin, seu locum aliquem ne capiatur, & inquiratur ibidem, juxta Legem Paduæ promulgatam per Fridericum tunc Imperatorem, publicatis bonis omnibus in perpetuum relegatur, & domus illa, a qua prohibiti fuerint sine spe reedificandi funditus destruat, & bona, quæ ibi reperta fuerint, fiant capientium, ac si heretici fuissent ibidem inventi, & tunc propter hanc prohibitionem, vel impeditionem specialem, Burgus componat Communi librarum ducentarum, & Villa librarum centum, & vicinia tam Burgi, quam Civitatis librarum quinquaginta Imperialium, nisi infra tertium diem ipsos defensores, vel defensorem hereticorum Potestati captos duxerint personaliter præsentandos.

Lex 20.

§.22. Teneatur insuper Potestas, seu Rector quilibet omnes hereticos, vel hereticas, qui capti amodo fuerint, per Viros Catholicos ad hoc electos a Dioecesanis, si fuerit præsens, & Fratribus prædictis, in aliquo speciali carcere tuto & securo, in quo ipsi soli detineantur, seorsum a latronibus, & bannitis, donec de ipsis fuerit definitum, sub expensis communis Civitatis, vel Locum sui facere custodiri.

Lex 21.

Quando nam, & a quibus sint amovendi.

Qualiter, si deliquerint, puniendi.

Favere omnibus Inquisitoribus.

Pœnz in non præbentes manum auxilium.

Vel prohibentes ne capiatur heretici.

Magistratus captos custodire ubi voluerint Episcopus, vel Inquisitor.

Lex 22.

Assignantes pro hereticis quomodo puniendi?

§.23. Si quandoque aliqui, vel aliqua non heretici pro captis hereticis, ipsis non contradicentibus, fuerint assignati, vel si forsitan assignaverint, praedicti suppositi perpetuo carceri mancipentur, & heretici nihilominus reddi, & assignari cogantur, & qui hunc dolum fecerint, juxta legem praedictam bonis omnibus publicatis in perpetuum relegentur.

Lex 23.

Capti infra 15. dies Inquisitorum subeant examen.

§.24. Teneatur insuper Potestas, & Rector quilibet omnes hereticos, & hereticas, quocumque nomine censeantur, infra quindecim dies postquam fuerint capti, Dioecetano, vel ejus speciali Vicario, seu hereticorum Inquisitoribus praesentare, pro examinatione de ipsis, & eorum haeresi faciendam.

Lex 24.

Damnatos recipiat Magistratus, ut plebiscantur.

§.25. Damnatos vero de haeresi per Dioecetanum, vel ejus Vicarium, seu per Inquisitores praedictos, Potestas, vel Rector, vel ejus Nuncius specialis eos sibi relictos recipiat, statim, vel infra quinque dies ad minus, circa eos Constitutiones contra tales servaturus.

Lex 25.

Cogantur heretici alios hereticos, & errores conficiantur.

§.26. Teneatur praeterea Potestas, seu Rector omnes hereticos, quos captos habuerit, cogere citra membri diminutionem, & mortis periculum, tamquam vere latrones, & homicidas animarum, & fures Sacramentorum Dei, & Fidei Christianae, errores suos expresse fateri, & accusare alios hereticos, quos sciunt, & bonaeorum, & credentes, & receptatores, & defensores eorum, sicut coguntur fures, & latrones rerum temporalium, accusare suos complices, & fateri maleficia, quae fecerunt.

Lex 26.

Domus, ubi fuerint inventi Dominus illarum puniendi.

§.27. Domus autem, in qua repertus fuerit aliquis hereticus, vel haeretica, sine ulla spe reedificandi funditus destruat: nisi Dominus domus eos ibidem procuraverit reperiri. Et si Dominus illius domus, alias domus habuerit contiguas illi domui, omnes illae domus similiter destruantur, & bona, quae fuerint inventa in domo illa, & in domibus illis adherentibus, publicentur, & fiant auferentium, nisi auferentes fuerint in officio constituti. Et insuper Dominus domus illius, praeter notam infamiae perpetuae, quam incurrat, componat Communi Civitatis, vel loci quinquaginta libras Imperiales in pecunia numerata, quam si non solverit, in perpetuo carcere detradatur. Burgus autem ille, in quo heretici capti fuerint, vel inventi, componat Communi Civitatis libras centum: & Villa libras quinquaginta, & vicinia tam Burgi, quam Civitatis libras quinquaginta Imperialium in pecunia numerata.

Lex 27.

Quid de fautoribus hereticorum.

§.28. Quicumque vero fuerit deprehensus dare alicui heretico, vel haeretico, consilium, vel auxilium, seu favorem, praeter aliam poenam superius, & inferius praetaxatam, ex tunc ipso iure in perpetuum sit factus infamis, nec in publica officia, seu consilia, vel ad eligendos aliquos ad hujusmodi, nec ad testimonium admitatur, sit etiam interstabilis, ut nec testamenti liberam habeat factionem, nec ad hereditatis successorem accedat. Nullus praeterea ei super quo-

cumque negotio, sed ipse alii respondere cogatur. Quod si forte Juex extiterit, ejus sententia nullam obtineat firmitatem, nec cause aliqua ad ejus audientiam perferantur. Si fuerit Advocatus, ejus patrocinium nullatenus admittatur. Si Tabellio instrumenta confecta per ipsum, nullius penitus sint momenti. Credentes quoque erroribus hereticorum tamquam heretici puniantur.

Lex 28.

Hereticorum nomina describenda, & publicanda.

§.29. Teneatur insuper Potestas, seu Rector, nomina Virorum omnium, qui de haeresi fuerint infamati, vel banniti, in quatuor libellis unius tenoris facere annotari: quorum unum commune Civitatis, vel Loci habeat, & alium Dioecetanum, & tertium Fratres Praedicatorum, & quartum Fratres Minores, & ipsorum nomina ter in anno, & in concione publica solemniter faciat recitari.

Lex 29.

Eorum filii ad officia inibiles.

§.30. Teneatur quoque Potestas, seu Rector, filios, & nepotes hereticorum, & receptatorum, defensorum, & fautorum diligenter investigare, eosque ad aliquod officium publicum, seu consilium nullatenus admittere in futurum.

Lex 30.

Magistratus det Inquisitoribus Assessoribus in auxilium.

§.31. Teneatur praeterea Potestas, seu Rector, unum de Assessoribus suis, quem elegerit Dioecetanum si fuerit praesens, & Inquisitores praedicti ab Apostolica Sede dati, mittere cum eis quocumque voluerint, & in iurisdictione Civitatis, atque districtu. Qui Assessor, secundum quod praedictis Inquisitoribus visum fuerit, ibi tres, aut plures boni testimonii viros, vel totam viciniam, si eis videbitur, jurare compellat: quod si quos ibidem hereticos civerint, vel bona eorum, quod si quos occulta conventicula celebrantes, seu a communi conversatione fidelium vita, & moribus dissidentes, vel credentes, aut defensores, seu receptatores, vel fautores hereticorum, eos dictis Inquisitoribus studeant indicare. Ipse autem Potestas contra accusatos procedat secundum Leges quondam Friderici tunc Imperatoris Paduae promulgatas.

Lex 31.

Infra decem dies post accusationem poena contra eos exequenda.

§.32. Teneatur insuper Potestas, seu Rector in destructionem domorum, & condemnationibus faciendis, & in rebus inventis, vel occupatis consignandis, & dividendis, de quibus superius dicitur, infra decem dies, postquam accusatio facta fuerit, haec omnia exequi cum effectu: & condemnationes omnes in pecunia numerata infra tres menses exigere, & dividere illas, sicut inferius continetur, & eos qui solve non poterint, banno maleficii supponere, & donec solvant, in carcere detinere: alioquin pro his omnibus, & singulis syndicetur, sicut inferius continetur, & insuper teneatur unum de Assessoribus, quemcumque Dioecetanum, vel ejus Vicarium, & dicti Inquisitores hereticorum voluerint, ad haec peragenda fideliter assignare, & mutare pro tempore, si eis visum fuerit opportunum.

Lex 32.

Poenae praedictae nullo modo relaxentur.

§.33. Omnes autem condemnationes, vel poenae, quae occasione haeresis factae fuerint, neque per concionem, neque per consilium, neque

que ad vocem populi ullo modo, aut ingenio, aliquo tempore valeant relaxari.

Lex 33.

Quid de bonis hereticorum.

§.34. Teneatur insuper Potestas, seu Rector omnia bona hereticorum, quae per dictos Officiales fuerint occupata, seu inventa, & condemnationes pro his exactas dividere tali modo. Una pars deveniat in Commune Civitatis, vel Loci: secunda in favorem, & expeditionem Officii detur Officialibus, qui tunc negotia ipsa peregerint: tertia ponatur in aliquo tuto loco, secundum quod dictis Dioecetano, & Inquisitoribus videbitur reservanda, & expendenda per consilium eorumdem in favorem fidei, & ad hereticos extirpandos, non obstante hujusmodi divisioni Statuto aliquo, condito, aut condendo.

Lex 34.

Caveat ne rescindantur Statuta.

§.35. Si quis autem de cetero aliquod istorum Statutorum, aut Constitutionum attentaverit delere, diminuere, vel mutare, sine auctoritate Sedis Apostolicae speciali, Potestas, seu Rector, qui pro tempore fuerit in illa Civitate, vel Loco, teneatur eum tamquam defensores hereticorum publicum, & fautores, secundum formam praescriptam perpetuo publice infamare, atque punire in libris quinquaginta Imperialium in pecunia numerata, quam si exigere non poterit, eum maleficii banno supponat, de quo eximi non valeat, nisi solverit duplam dictae pecuniae quantitatem.

Lex 35.

De eisdem observandis providet.

§.36. Teneatur sane Potestas, seu Rector infra decem dies sui regiminis syndicare praecedentem proximam Potestatem, vel Rectorem, & ejus etiam Assessores, per tres Viros Catholicos, & fideles, electos ad hoc per Dioecetanum, si fuerit praesens, & per Fratres Praedicatorum, & Minores de omnibus his, quae in Statutis istis, seu Constitutionibus, & Legibus contra hereticos, & eorum complices editis continentur, & punire ipsos si exceperint, in omnibus, & singulis, quae omiserint, & cogere restituere de propria facultate: non obstante si per aliquam licentiam consilii, vel alterius cujuslibet a syndicatione fuerint absoluti.

Lex 36.

Statuta his contraria irrita.

§.37. Jurabunt autem praedicti tres Viri bona fide syndicare praefatos de omnibus supra dictis.

Lex 37.

Haec autem quatuor in libris describenda.

§.38. Caterum teneatur Potestas, seu Rector cujuslibet Civitatis, vel Loci, delere, seu abradere penitus de Statutis, vel Capitalibus communis, quodcumque Statutum, conditum vel condendum, inveniatur contradicere istis Constitutionibus, seu Statutis, & Legibus quomodolibet obviare: & in principio, & in medio sui regiminis, haec Statuta, seu Constitutiones, & Leges in publica concione solemniter facere recitari: & etiam in aliis locis extra Civitatem suam, vel Locum, sicut Dioecetano, seu Inquisitoribus, & Fratribus supra dictis visum fuerit expedire.

Lex 38.

§.39. Porro haec omnia Statuta, seu Constitutiones, & Leges, & si quae aliae contra hereticos, & eorum complices, tempore aliquo auctoritate Sedis Apostolicae conderentur, in quatuor

voluminibus unius tenoris debeant contineri: quorum unum sit in Statutario communis cujuslibet Civitatis, secundum apud Dioecetanum, tertium apud Fratres Praedicatorum, quartum apud Fratres Minores, cum omni sinceritate serventur, ne possint per falsarios in aliquo violari.

Datum Perusii Idibus Maji, Pontificatus nostri anno nono.

Sequitur declaratio dictae Constitutionis.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Fratribus Ordinis Praedicatorum, Inquisitoribus haereticae pravitatis in Provincia Lombardia, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum in Constitutionibus nuper a nobis contra hereticos promulgatis, inter alia contineri dicatur expresse, ut domus, in qua hereticus, vel haeretica inventus fuerit, ac ei contigua, si fuerint ejusdem Domini, sine spe reparationis funditus destruantur, nostro petitis certificari responso, quid sit de turribus in casu hujusmodi observandum.

§.2. Ad quod breviter respondemus, quod nostrae intentionis extitit, & existit, ut in eo casu, idem in turribus, & in domibus judicium observetur.

§.3. Lignamina vero, lapides, & tegulas domorum, & torrium, quae taliter destruantur, eo modo distribuere decernimus, quos res alias ibidem inventas dividi mandamus in Constitutionibus antedictis.

Datum Anagninae quarto Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno duodecimo.

XXVIII.

Ecclesia Sanctae Mariae de Ara-Coeli in Urbe, ac Monasterium prope illam constitutum Fratrum Ordinis Minorum Sancti Francisci conceditur.

Ex Traditione PP. de Mino. edit. tom. 3. pag. 509.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei, Dilectis filiis Ministro, & Fratribus Minoribus Ecclesiae Sanctae Mariae de Capitulo in Urbe,

Is, quae auctoritate nostra provide facta sunt, libenter adjicimus Apostolici muniminis firmitatem, ut intemerata consistant, quae nostro sunt praesidio communita. Cum enim sicut ex parte vestra fuit propositum coram nobis, olim Venerabili Fratri R. Otien., & Velliren. Episcopo, & dilecto filio nostro S. Tituli Sanctae Mariae Transiberim Presbytero Cardinali tunc Vicario nostro in Urbe nostris dederimus litteris in mandatis, ut Ecclesiam, & Monasterium Sanctae Mariae de Capitulo in Urbe, tunc Ordinis Sancti Benedicti, de quibus duxeramus vobis de Fratrum nostrorum consilio providendum cum hortis, & aliis appendiciis suis sitis juxta Monasterium ipsum, auctoritate nostra vobis assignarent, ac vos in corporalem possessionem inducerent, & tuerentur

Exordium.

Mandatum PP. de Minoribus in Monasterium de Ara-Celi imittendis.

Mandata Pontificis adimplet Delegati.

Innocentius hanc confirmat, Card. Proteſtan Ordinis epiſcolum Monasterii appendicium ad iudicando.

Littere Delegatorum executoriales.

Littere Praeſtoris Papae Delegatis.

tur inductos contraditores, & rebelles per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita, compescendo; Idem Episcopus, & Cardinalis vobis dictum Monasterium cum eisdem hortis, & appendiciis auctoritate huiusmodi assignantes vobisque inductis in corporalem possessionem ipsorum, ne super praedictis appendiciis possit in posterum ab aliquo dubitari, inspecto privilegio fel. rec. Anacleti Papae Praedecessoris nostri in quibus ipsius Monasterii termini, & appendicia plenius limitantur, provida, & diligenti deliberatione super his habita praefatum Monasterium cum suis appendiciis, & limitibus describendo, ea juxta eisdem privilegii tenorem ceteris finibus designarent, prout in ipsorum Episcopi, & Cardinalis litteris confectis exinde, quas de verbo ad verbum praesentibus inferi fecimus, plenius continetur.

Nos igitur vestris supplicationibus inclinati quod ab eisdem Episcopo, & Cardinali factum est in hac parte ratum, & gratum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communitus, eadem auctoritate tradentes, & concedentes in perpetuum Cardinali, qui pro tempore fuerit Gubernator vestri Ordinis directum Dominium plenum, & possessionem eorundem appendiciorum, omnibus quaecumque temporaliter obveniant de eisdem Parochia, & Parochianis Sanctae Mariae de Capitolio, Sedi Apostolicae, ac nostro beneplacito reservatis; necnon, & statuentes quod liceat vobis in ipsis appendiciis, & per ipsas Domos, Officinas, Hortos, Vias, Plateas, & alias commoditates facere vobis utiles, & honestas ubicumque, quando-cumque, & qualitercumque videritis expedire, nec aliquis, cui census huiusmodi in posterum conferri contigerit, occasione non soluti, vel solvendi census, quos quantum ad eam partem ipsorum appendiciorum, quam in huiusmodi usus vestros convertendam duxeritis, penitus annullamus vos super hoc possit aliquatenus impedire.

Tenor autem litterarum ipsarum talis est: Miseratione Divina R. Ostien., & Vellitren. Episcopus, & S. Tituli Sanctae Mariae Transtiberim Presbyter Cardinalis Viris Religiosis dilectis in Christo. . . Ministro. . . Custodi. . . Guardiano, & aliis Fratribus Minoribus in Urbe morantibus, salutem, & sinceram in Domino charitatem, Mandatum Apostolicum recepimus in hunc modum: Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili Fratri. . . Episcopo Ostien., & dilecto filio S. Tituli Sanctae Mariae Transtiberim Presbytero Cardinali Vicario nostro in Urbe, salutem, & Apostolicam Benedictionem. Lampas insignis coelestium exemplarium adornata fulgoribus rutilans in Domo Dei corusco sydere novae lucis, quam ad illuminationem Fidei divini cultus augmentum, & Sponsae Christi multiformem pulchritudinem ampliandam in dilectis filiis Fratribus Ordinis Minorum Religiose institutionis redivivus fervor accendit, illic praesertim in serie luminarium Ecclesiastici firmamenti habere non debet incongruam situs incommodi stationem, ubi providentia disponente divina primitiva surgentis Ecclesiae fundamenta quiescant, & per individuos paris triumpho co-

mites sublimitas eminet Apostolici Principatus. Cum itaque ab eisdem Ordinis Fratribus in Urbe degentibus diversa ibidem loca, & ipsorum habitationi minus accommoda incolantur nos eisdem, quorum approbata suis Fratribus, & clara Religio intimis Ecclesiasticae maternitatis amplexibus est fovenda, de Fratrum nostrorum consilio locum idoneum decrevimus providendum, ubi pariter in continuo charitatis solatio conviventes pacificis studiis commodius, atque gloriosius intendere valeant pacis humiles professores. Quo circa discretioni vestrae per Apostolica scripta mandamus, quatenus Monasterium Sanctae Mariae de Capitolio in Urbe Ordinis Sancti Benedicti cum hortis, & aliis suis appendiciis, juxta illud, necnon libris, & ornamentis ipsius, auctoritate nostra eisdem Fratribus ibidem sub Ordinis sui observantia domino servituri in usus perpetuos assignantes, eos in praedictorum possessionem corporalem inducere, ac inductos defendere procuratis; amotis idem Monachis, qui sunt ibi, & per alia Ordinis sui Monasteria congrue collocatis, contraditores per censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, non obstantes Apostolicae Sedis indulgentia quibuscumque concessa, quod excommunicari, aut interdicti, aut suspendi absque mandato nostro non possint, aut quavis alia per quam mandati huiusmodi effectus impediri super iis valeat, vel differri, & de qua plenam, vel de verbo ad verbum oporteat in litteris nostris fieri mentionem. Quod si non ambo iis exequendis potueritis interesse, alter vestrum ea nihilominus exequatur. Datum Lugduni sexto Kalendas Julii Pontificatus nostri Anno septimo.

Cum igitur vobis, & in vobis Ordini Fratrum Minorum, secundum tenorem mandati Apostolici Ecclesiam, Monasterium, & locum Sanctae Mariae de Capitolio, cum Domibus, & appendiciis suis per Venerabilem Fratrem Episcopum Eculan. & Viros providos, & discretos Joan. de Civitella Domini Papae Cappellanum, & B. Sanctorum Cyri, & Joannis Archipresbyterum Joannem Rogerii Basilice Principis Apostolorum, & Andream Buccabellam Sanctae Mariae Majoris de Urbe Canonicos iusserimus assignari, ac ipsi secundum tenorem mandati Apostolici, & nostri ea vobis assignaverint sine mora ne de ipsis appendiciis, sicut frequenter in similibus agitur, ab aliquibus videlicet, quae sint illa in posterum dubitetur, diligenti collatione, ac deliberatione inter nos habita, viso quoque, ac diligenter inspecto, & a nobis considerato perspicaciter, & plenius intellecto privilegio felicis recordationis Domini Anacleti Papae Secundi, in quo jura Monasterii continentur, quod continet in hunc modum. Anacletus Episcopus Servus Servorum Dei. Dilecto in Christo filio Joanni Abbati Sanctae Dei Genitricis, & Virginis Mariae, Sanctique Joannis Baptiste in Capitolio, suisque successoribus regulariter promovendis in perpetuum. Quod in Apostolicae Sedis administratione, licet indigni, constituti iudicemur, Religiosorum Virorum piis petitionibus, iusto benignitatis intuitu assensum nos praebere convenit, quatenus, quae religionis prospectu postulata cernuntur, nostrae concessionis vigore clarescant, ac firma in posterum pe-

Monasterium de Ara-Celi Minoritis datum.

Sequitur Littere Delegatorum.

Anacleti PP. Littere, quibus huc Monasterium Monachis Benedictinis conceditur.

Antiqui Monasterii huius termini.

Hee omnia Minoritis conceduntur.

Clausula.

Dat. die 6. Julii 1252. Pont. An. X.

petuitate serventur. Tuis igitur dilecte in Christo filii Joannes Abbas, & Fratrum tuorum precibus annuentes, commisso tibi ejusdem Dei Genitricis Monasterio, concedimus, & confirmamus totum Montem Capitolii in integrum, cum Caes, Cryptis, Cellis, Curtibus, Hortis, Arboribus fructiferis infructiferis, cum Porticu Cancellariae, cum terra ante Monasterium, qui locus nudinarum vocatur, cum parietibus, petris, & columnis, & omnibus ad eum generaliter pertinentibus; qui istis finibus terminatur a primo latere Via publica, quae ducit per cli-vium argentarii, qui nunc descensus Leonis Prothi appellatur: ab alio latere Via publica, quae ducit sub Capitolium, & exinde descendit per limitem, & appendicem super Hortos, quos olim Ildebrandus, & Joannes Diaconus, & haereditas Joannis de Guinico tenuerunt usque ad templum majus, quod respicit super Alefantum: a tertio latere Ripae, quae fuit super Fontem de Macello, & resolventes se per appendices suas super Canapara, usque in Carnarium Sancti Theodori, a quarto vero latere ab eodem Carnario ascendit per caveam, in qua est petra versificata, exinde descendit per hortum Sancti Sergii, usque in hortum, qui est sub Cancellaria veniens per gradus centum usque ad primum asinum. Circa vero eundem montem concedimus, & confirmamus tibi, tuisque successoribus Domos, Casernas, Cryptas, Ergasteria in mercato, totum Montem praedictum Capitolii in integrum, & cetera omnia, quae in monte, vel circa montem sunt, juxta tenorem praefati privilegii supra dictum. Appendicia praetacta fore intelligimus, dicimus, & tenore praesentium declaramus concedentes, ut sicut ea praefatum Monasterium retroactis temporibus possedit, & habuit de consuetudine, & de jure, vel de aliquo privilegio speciali, possit eadem Ecclesia Sanctae Mariae de Capitolio vobis in ea existentibus cum omni jure praedicta omnia licite perpetuo possidere. Non intendentes per hanc interpretationem, seu declarationem praetactae Ecclesiae novum jus dare, sed vetus tantummodo conservare, sine omni praedictis juris illorum, qui infra praedictos confines tenuerunt haecenus, vel nunc tenent, in cujus rei testimonium, & memoriam habendam in posterum praesenti scripto nostro fecimus, apponi sigilla. Datum decimo quarto Kalendas Decembris Pontificatus Domini Innocentii Papae Quarti Anno VIII.

Nulli ergo omnino hominum liceat hanc nostrae confirmationis, & concessionis paginam infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Perusii secundo nonas Julii Pontificatus Nostri Anno Decimo.

De cautione praestanda a fautoribus haereticorum, ad fidem redeuntibus, & de applicatione poenarum, in casu conventionis statutum ab Albanensi Episcopo confirmat.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei: Dilectis filiis Priori Provinciali Ordinis Praedicatorum, & Inquisitoribus haereticae pravitatis in Lombardia, Romandiola, Marchia Anconitana, & Tervisina, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum Venerabilis Frater noster Albanensis Episcopus auctoritate nostra super extirpatione pravitatis haereticae inter alia duxerit statuendum, ut Inquisitores haereticorum in Provincia Lombardia, a credentibus, fautoribus, receptatoribus, & defensoribus haereticorum ad obedientiam Ecclesiae redeuntibus, sub poena pecuniaria cautionem exigerent, quod Fidem Catholicam firmiter teneant, & ulterius favorem aliquem haereticis non impendant, & nos Statutum huiusmodi approbaverimus, ex abundantia ut firmior vester maneat in hac parte processus, praedicta vobis, & his, quos in huiusmodi contigerit ministerio subrogari auctoritate praesentium duximus committenda.

Datum Perusii quarto Kalendas Februarii, Pontificatus nostri anno decimo.

Dat. die 19. Januar. 1253. Pont. An. X.

Archiepiscopis, & Episcopis, ut ex multa pecuniaria haereticorum Inquisitoribus sumptus suppedient.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei: Venerabilibus fratribus, Archiepiscopis, & Episcopis per Lombardiam Provinciam constitutis, praesentes litteras inspecturis, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Cum per nostras vobis mandemus litteras, ut haereticorum credentes, fautores, receptatores, & defensores, qui post praestitam cautionem, quod Fidem Catholicam firmiter teneant, & ulterius haereticis favorem, aliquem non impendant, in id quod abjuraverant, sunt relapsi, & quos in posterum relabi forte contigerit, ad solvendam poenam ab ipsis promissam, juxta ordinationem Venerabilis Fratris nostri Albanensis Episcopi auctoritate Apostolica factam, per Censuram Ecclesiasticam appellatione postposita compellatis: fraternitati vestrae per scripta Apostolica mandamus, quatenus de his, quae taliter recipere vos contingerit, dilectis filiis Priori Provinciali Ordinis Praedicatorum, & Inquisitoribus haereticae pravitatis in Lombardia, Romandiola, Marchia Anconitana, & Tervisina, & substituendis eisdem, in expensis providere curetis ad Inquisitionis huiusmodi officium opportunis.

Datum Perusii tertio Kalendas Februarii, Pontificatus nostri anno decimo.

Dat. die 30. Januar. 1253. Pont. An. X.

Canonizatio Sancti Petri Martyris Veronensis, Professoris Ordinis Fratrum Prædicatorum, & Infituto suæ Fesivitatîs pro die 29. mensis Aprilis.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabilibus Fratribus universis Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Archidiaconis, Decanis, Archipresbyteris, & aliis Ecclesiarum Prælatiis, ad quos litteræ istæ pervenerint, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Magnis, & crebris declarata prodigiis Christianæ Fidei restitudo, jam novo Sancti novi decorata martyrio, signorum recentium fulgore coruscant; & multis hæcenus roborata portentis, nunc singularium miraculorum signis confirmatur. Ecce de instanti, & moderno Fidei pugile, nova gaudia prodeunt, triumphalia signa notescunt, vox fusi sanguinis intonat, inelyti Martyris tuba clangit, terra non silet sudans aspersione cruoris, resonat regio nobili prædita bellatore, ipsemetque gladius parricida proclamatur. Hæc sunt certe certa Fidei sacræ indicia, hæc ipsius idonea testimonia, hæc ejus dignissima munimenta. Propter quod lætati sunt cæli, & terra in tanti perceptione gladii pariter exultavit. Grandis adest Matri Ecclesiæ causa lætitiæ; multa ei materia jucunditatis advenit. Habet unde Domino canticum novum cantet, unde immense laudis hymnum referat Deo suo. Habet plebs Catholica unde plaudet, levatis Altissimo manibus, sonoris jubilet vocibus, & lætis animis jucundetur. Habet Christiana concio, unde devotas Conditori concinat cantiones. De horto siquidem Fidei, nuper in mensam Regi æterno dulcis allatus est fructus. De Vineæ Ecclesiæ in regium calicem affluens noviter liquor influxit. Quoniam fecundus palmes hostili mucrone concisus, habuit plus humoris, quia cohaesit pressus vivæ viti. De Prædicatorum Ordine florido prodiit rosa rubens, quæ regalibus oblata conspectibus, intulit suavitatem odoris. De hujus Ecclesiæ fabrica electus est lapis, qui pressura, & contusione politus, decenter supernis ædibus est insertus. In cœlesti quoque rosario flos amænus, rubro colore rutilans, nunc est natus in mundo, & candido Sanctorum Collegio, novum munditiæ lilium est exortum. Unde factum est magnum in cœlo gaudium, exultantibus Sanctis omnibus, & solemnitate agentibus tanti festi.

B. Petri Vira commendatur.

§.1. Sane Beatus Petrus de Ordine Fratrum Prædicatorum Lombardus origine, prudenter attendens dolosi Mundi fallacias, & devia sæculi defluentis (cujus blanditiis quis læditur, cum lenitur) cum ab his in adolescentiæ annis provide declinasset, vitæ semitam eligens tutiorem, ut a lubricis caute pede retracto, firmis posset incidere gressibus, ad divina obsequia se totaliter transfudit, in evangelicæ institutionis observantiam cuncta sua convertens studia, & universas dirigens actiones, rectum & lucidum callem sequens, salubrem videlicet ipsius Ordinis regulam, per quam regi valeret, & dirigi, duci

etiam, & induci ad speratam requiem post laborem.

§.2. In qua utique triginta fere annorum spatium, fultus caterva Virtutum, Fide præambula, Spe astante, comite Charitate, sic prævaluit, & profecit, circa ipsius maxime defensionem. Fidei (pro qua totus ardebat) quod contra illius diros hostes, mente intrepida, ferventique spiritu, continuum certamen exercens, suum tandem agonem diutinum (victori superante martyrio) feliciter consummavit. Et sic ipse Petrus, firmus in petra Fidei, petra demum passionis altilis, ad Petram Christum digne laureandus ascendit. Porro ne sacra suorum actuum vos exempla prætereant, aliqua de vita ejus ad instructionem, & profectum audientium, referamus.

Per triginta annos in Ordine Prædicavit.

Ipsius virtutes recensentur.

§.3. Ipse namque veritatis filius, & bonitatis alumnus, conversatione conspicuus, spectabilis fama, & opinione mirabilis, miro præfulsisse nitore munditiæ, virginitatem integre custodisse; nec mentis habuisse, nec corporis corruptelam, & nullius mortalis criminis sensisse contactum, firma suorum Confessorum assertionem monstratur. Et quia servus delicate nutritus protervit in Dominum, carnem suam, asfidua cibi, & potus parvitate, refrinxit. Ne vero per oculi desidiam, hostilibus pateret insidiis, in justificationibus Domini exercebatur assidue, ut eo circa licita totaliter occupato, locum in ipso illicita non haberent, & a spiritualibus nequitiis tutus esset. Nocturna quidem silentia humanæ deputata quieti, post dormitionem brevem, decurrebat in studiis lectionum, & somni tempus vigiliis occupabat. Dies autem impendebat commodis animarum, vel sedulis imminendo prædicationibus, vel confessionum audientia insistendo, aut hereticum dogma pestiferum validis rationibus confutando, in quibus specialis dono gratiæ noscitur claruisse. Devotione insuper gratus, humilitate lenis, obedientia placidus, benignitate suavis, pietate compatiens, patientia constans, charitate præstabilis, & in cunctis morum maturitate compositus, alios profusus virtutum aromatis attrahebat. Fervens quoque amator Fidei, cultor præcipuus, propugnator ardentior, sic animo suo illam imprefferat, sic e totum in illius manciparat obsequium, quod quoque ipsius verba, & opera, virtutem fidei redolebant. Cujus dulcedinem, lingua ejus velut redundans favus, copiose distillans, semper illius documenta sua via propinabat.

Quantum ardentem martyrii experienti.

Ubi nam passus sit.

§.4. Pro hac inquam mortem subire cupiens, hoc principaliter a Domino, attentis & crebris supplicationibus postulasse probatur, quod non fineret eum ex hac luce migrare, nisi sumpto pro illa calice passionis. Unde, quia meruit tantus athleta, specialem palmam de pugna tam strenua reportare, ac in cœlestem patriam, fertis præsignitus roseis, introire, cum de Civitate Cumana, ubi Fratrum sui Ordinis ibi morantium Prior erat, Mediolanum pergeret, pro exequenda inquisitione contra Hereticos sibi ab Apostolica Sede commissa, (sicut in publica prædicatione prædixerat) quidam de ipsorum hereticorum credentibus, prece illorum inductus, & precio, in eum iter salutaris propositi prosequentem funestus insillit. In-

agnum

Symbolum. Fidei in extremo spiritu rectat.

agnum utique lupus, ferus in mitem, in piæm impius. furibundus in mansuetum, & in modicum eirænus, profanus in Sanctum, præsumit insultum, exercet conatum, mortem intentat. Sacrum autem illius Caput gladio crudeliter impetens, diris in ipso impressis vulneribus, & satiato sanguine justis ense, venerandum illum non diverentem ab hoste, sed exhibentem se protinus hostiam, & cæcoris subinentem in patientia truces ictus, dimisit (spiritu petente superna) in ipso loco passionis occisum. Ipso quoque sacrilego, percussuras in Christi Ministrum geminas inculcante, ille non querulosa voce murmurans, sed sufferens omnia patienter, suum Domino spiritum commendabat, dicens: In manus tuas Domine commendo spiritum meum. Symbolum etiam cepit dicere Fidei, cujus nec in hoc articulo desit esse præco, prout ipse nefandus, qui a fidelibus captus fuit, & quondam Frater Dominicus, qui comes illius erat, & ab ipso lictore percussus, diebus aliquibus supervixit, postea retulerunt. Sic granum frumenti cadens in terram, postea in infidelium manibus compressum, & mortuum, uberem confurgit in spicam. Sic botrus in torcular calcatus, liquoris redundat in copiam. Sic triticum attritum in area, in dominicum horreum, excussa palea, deportatur. Sic aromata pilo contrita, odorem plenius circumfundunt. Sic inquam Regnum Cœlorum a violentis percipitur. Sic per Fidem a Sanctis regna sublimia devincuntur. O quam insigne martyrium, quod titulus tam gloriosus illustrat. Pro defensione namque, ac exaltatione Catholice Fidei, & assertionem obedientiæ Romanæ Ecclesiæ, Vir ille venerabilis acerrimam mortem tulit. Hic in Ecclesia tamquam sydus radians, & lumine fidei, & gratiæ prædicationis emicuit. Hic jam in Cœlo, quasi luminare conspicuum, & splendore gloriæ, & multorum consecratione signorum effulget. Quia non vult Dominus, ipsius abscondere sanctitatem, nec meritum suorum virtutum suppressere in occulto; sed inter lucenia Sanctorum candelabra, manifestius exaltare, ut omnibus, qui in Ecclesiæ domo habitant, proferat clarum lumen.

Que viventem ipsum commendant, miracula percurrunt.

§.5. Nam nec in vita latere sic potuit, quin miraculorum claritate pateret. Cujusdam etenim nobilis filium, præ nimio, & horribili totius gula tumore, nec loqui, nec spirare valentem, levatis ad Deum manibus, & Crucis in eum facto signaculo, illoque accipiente ipsius cappam, & infirmo supponente loco, sanavit. Idem quoque nobilis, vehementer postmodum corporis torsione gravatus, credens, & metuens exinde sibi mortis imminere discrimen, cappam ipsam, quam ex tunc conservaverat, reverenter fecit asserre. Qua suo apposita pectori, mox verem quemdam duo habentem capita, & pilorum densitate villosam, evomit, plena liberatione secuta. Cuidam etiam juveni muto, immisso digito in os ejus, suæque linguæ soluto ligamene, beneficium loquelæ concessit. Hæc, & alia plura, dum viveret, dignatus est per eum Dominus operari.

Post mortem pariter recenset.

§.6. Post mortem vero ipsius, lampades ad sepulchrum ejus venerabile dependentes, pluries per seipsas absque omni humano studio, & ministerio, divinitus sunt accensæ. Quia convenit Bull. Rom. Tom. III.

niens nimis erat, ut, quoniam igne, ac lumine Fidei excellenter claruerat, singulare de ipso, ignis, & luminis miraculum appareret. Quidam autem dum vesceretur cum aliis, & illius sanctitatem, & miracula depravaret, sumpto quodam sub hac attestazione morsello, quod cum non posset, si circa hæc delinqueret transglutire, sentit mox ipsum gutturi suo sic hærentem, ut illum educere, vel inducere non valeret. Quare illico poenitens, & jam vultus mutato colore, quasi sentiens vicinæ mortis eventum, factis intra se voto, quod linguam de cætero ad talia non laxaret, fuit protinus illo evomito, liberatus. Hydropica quædam ad locum passionis ipsius, auxilio Viri perveniens, fusa ibi oratione, sanitatem integram mox accepit. Obfessas a demonibus longo tempore mulieres, Martyr ipse, delectis illis cum multo sanguinis vomitu de corporibus, liberavit. Febres expulit, languores curavit plurimos, & diversos. Cujusdam immitæ manus digitum, ex morbo fistulæ plurimum foraminum concavitate defossum, miraculosa consolidatione sanavit. Quidam insuper puer ex casu gravissimo sic oppressus, ut motu, & sensibus penitus destitutus, tamquam mortuus desisteret, mox apposita de terra suo pectori sacro ejusdem Martyris creore contacta, incolumis exurrexit. Quædam cujus carnem cancer edax sedula corrosione vorabat, linitis hujusmodi terra vulneribus est curata. Alii etiam diversis infirmitatibus occupati, qui sepulchrum ejus, in vehiculis, & aliis subtentaculis adierunt, exinde postmodum plena incolumitate recepta, sine aliquibus subsidis redierunt. Ad hæc, magna hæreticorum, & ipsorum credentium multitudo, cum tantam Fidei adverterent efficaciam, & ad eam tot certis, & apertis signorum indicibus, tamquam quibusdam clamantibus precibus, vocarentur, nec possent quasi tam valide illorum instantiæ non parere, ad ipsius lucem Fidei de sui erroris nubilo est conversa. Quid plura? his & quam multis aliis miraculis gloriosis magnificavit Dominus Sanctum suum, & colendum exhibuit universis.

Quanta exultare lætitiæ debeat Ecclesia.

§.7. Læterur itaque totus fidelium cœtus, & laudum carmina Deo concinat alta voce, quod a suis tamquam Christi coheredibus mansiones cœlicæ possidentur. Exulter Mater Ecclesia, quod palmes suos, quem in agro Fidei plantavit, & coluit, in cœlesti plantarium est translatus. Gaudeat & insignis Fratrum Prædicatorum Ordo, quod ex eo profluit stella micans, cujus fulgentes radii, in lumen hic peregrinantium diffunduntur.

Hæreticorum fallaciæ ex hoc omnibus manifestæ.

§.8. Erubescant fallaces hæretici, evangelicæ quidem fallaciæ veritatis, quod sua mendacii commenta vilescunt, & convalescunt Catholica, & Apostolica documenta. Obmutescant dolosa ipsorum labia, & impudentes frontes decidant jam confuse, cum ille, cujus veracem instructionem, & salutaria monita renuebant, cuique mortis intulere supplicium, in Cœlo jam regnet inter agmina Beatorum. Et mirum, cum aperte conspiciant Dei Ecclesiam talibus fulcra columnis, talibus parietibus circumcingi, talibus confurgere incrementis, talibus propugnaculis communiri, talibus defensari patronis, talibus miraculis illustrari; quod nihilominus in noctis tenebris, & mortis caligine graduum.

SS. Canonis adhibetur.

diuntur, quodque a suis oculis, squamas non abjiciunt coenatis, ut verum lumen videant, & sequantur.

§.9. Coeterum quia convenit, ut quem Dominus in Coelo magnificat, Mundus colat, Nos de sanctitate vitae, ac veritate miraculorum ipsius Martyris inquiri fecimus diligenter. Et quia post inquisitionem solertem, studiosam examinationem, & discussionem solemnem, plura & majora de ipso comperimus, quam insinuata fuissent, cum de communi fratrum nostrorum, & Praelatorum omnium, tunc apud Sedem Apostolicam existentium, consilio & assensu confisi, de Omnipotentis Dei virtute, auctoritate quoque Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, ac nostra, Sanctorum Martyrum cathologo diximus adscribendum.

19. Aprilis festum ipsius celebrandum.

§.10. Ideoque Universitatem vestram monemus, & hortamur attente, per Apostolica scripta vobis praeciando mandantes, quatenus tertio Kalendas Maji Festum ejusdem devote, ac solemniter celebretis, & faciat a vestris subditis veneratione congrua celebrari; Ut pia ejus intercessione, & hic a noxiis protegi, & in futuro sempiterna consequi gaudia valeatis.

Indulgentia conceditur visitantibus ejus sepulchrum.

§.11. Et ut ad venerabile ipsius Sepulchrum ardentius, & affluentius Christiani Populi confluat multitudo, ac celebrius ejus Martyris colatur festivitas, omnibus vere poenitentibus, & confessis, qui cum reverentia illuc in eodem Festo annuatim accesserint, ipsius suffragia peturi, de Omnipotentis Dei misericordia, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, annum unum, & quadraginta dies; accedentibus vero annis singulis ad praedictum Sepulchrum infra ejusdem Festi quindecim, quadraginta dies, de injuncta sibi poenitentia misericorditer relaxamus.

Dat. die 14. Martii 1253. Pont. An. X.

Datum Petrus, nono Kalendas Aprilis, Pontificatus nostri anno decimo.

XXXII.

Edidit Empulcrum in Bullar. Ordinis.

Confirmatio formae eligendi Priorem Generalem Fratrum Ordinis Eremitarum Sancti Augustini eisdem a Cardinali Sancti Eustachii praescripta.

Innocentius Episcopus Servus Servorum Dei. Universis Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum, salutem, & Apostolicam Benedictionem.

Exordium.

Admonet nos cura suscepti regiminis, & auctoritas Pontificalis inducit, ut & plantare Sacram Religionem, & plantatam fovere summopere debeamus, quod utilius tunc exequimur, si ea, quae sunt recta, nutrimus, & corrigimus, quae profectum virtutis impedire noscuntur.

Cardinali S. Eustachii mandatum ab Innocentio examen formae electionis Prioris Generalis.

§.1. Quia vero diversitas formae, quam Fratres vestri Ordinis in profitendo, & eligendo sibi Priorem Generalem servabant, diversitatem inducebat etiam animorum, & per consequens scandalum generabat, post diversas electiones, & cessiones factas de Prioribus in Ordine ipso, & diversos processus super his habitos, Nos, ad quos spectat errata corrigere, ac nutrire dire-

cta, cupientes paci, & tranquillitati vestrae paternae sollicitudine providere, dilecto filio nostro G. Sancti Eustachii Diacono Cardinali, cui dudum generalem curam Ordinis praedicti commisimus, examinationem electionis celebratae in Generale Priorem ejusdem Ordinis, de dilecto filio Fratre Lanfranco Mediolanensi, tunc Priore Domus vestrae Bononiensis, & processuum eorumdem, duximus committendam.

Idem Cardinalis legem sancit in hujusmodi electionibus servandam.

§.2. Cum igitur idem Cardinalis de mandato, & auctoritate nostra, de praefato L. quia eam invenit celebratam canonice confirmata super professione, ac electione, necnon & nominatione Prioris ipsius Ordinis, faciendis de cetero, ac aliis articulis, eadem auctoritate statutum edidit providum, & honestum, prout in ipsius Cardinalis litteris inde confectis plenius continetur.

Eam confirmat Pontifex.

§.3. Nos vestris supplicationibus inclinati, quod ab eodem Cardinale super his factum est, ratum, & gratum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus, & praesentis scripti patrocinio communitimus; tenorem litterarum ipsarum praesentibus de verbo ad verbum inferi faciendo, qui talis est.

Cardinalis S. Eustachii litterae.

§.4. Guillelmus misericordiae divinae S. Eustachii Diaconus Cardinalis Religiosis Viris, & dilectis in Christo universis Prioribus, & Fratribus Ordinis Eremitarum, tam praesentibus, quam futuris in perpetuum. Variam . . . Ordinis vestri formam in profitendo, & eligendo sibi Priorem Generalem sectantes, in variam inter se dissensionis materiam inciderunt, propter quod necessarium existit, in hac parte vobis, & eidem Ordini per Apostolicam Sedem providentiam subveniri. Sane ad audientiam Domini Papae pervenit, quod bonae mem. . . in Ordine vestro primum apud Badriolum Caesenatis Diocesis, de concessione Diocesani loci ejusdem domum incepit, & dum fama conversationis ejus per loca vicina crebresceret, & plurimi converterentur ad eum, Ecclesiam in honorem Beatae Mariae Virginis construxit ibidem. Crescente autem numero, merito hujusmodi conventorum receptorum per eos in diversis partibus, in quibus mansiones construxerant, extitit propagata.

Prima Ordinis Domus apud Badriolum.

§.5. Cum autem iidem Religiosi aliquam de approbatis Regulam non haberent, quidam ex eis accedentes ad Sedem Apostolicam, obtinuerunt ab ea Beati Augustini Regulam sibi dari, & sic ex tunc ceperunt regularibus observantiis instrui, & regulariter se habere. Et quia eorum habitus, quo habitui Fratrum Minorum videbatur conformis, apud aliquos scandalum quodammodo suscitabat; de mandato, & auctoritate duorum Cardinalium, qui tunc in partibus Lombardiae Legationis fungebantur officio, nigrum, quem gestatis adhuc habitum, elegerunt.

Dati ei a Sede Apost. Regula S. Augustini, & habitus forma.

§.6. Qui cum jam vocarentur Fratres Eremitae Joannis Boni Ordinis S. Augustini, Novitii, qui recipiebantur ab ei profitebantur hoc modo, Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & Beatae Mariae, & tibi Priori Fratrum Eremitarum Sanctae Mariae de Caesena, tuisque Successoribus usque ad mortem, secundum Regulam Beati Augustini, & Constitutiones Fratrum istius loci. In hac vero forma

Juramentum praestari solitum a Novitiis.

Prior Ordinis antea non diversus a Priore Caesenati.

ma Professionis, ubi dicebatur (istius loci) auctoritate generalis Capituli eorumdem Fratrum (istius Ordinis) postmodum dictum, fait.

§.7. Cumque dictus Frater Joannes Bonus, qui per plures annos Fratribus praedictis praefuerat, & Fratres ipsi eidem tamquam Institutori Ordinis ipsorum reverenter intenderant, curae ipsorum, quae per excrecentem numerositatem subditorum excreverat, cedere aspiraret, Fratre Matthaeo, & quibusdam aliis Fratribus suis assumptis, ad Episcopum accessit, qui Episcopus dictum Fratrem Matthaeum praesentatum sibi ab eisdem Fratre Joanne Bono, & aliis in Priorem dictae Domus, & per hoc in Generale totius Ordinis, sicut dicitur, confirmavit. Quo in Religione praedicta annis pluribus tamquam Generali Priore generaliter ministrante, quamplures intraverunt Religionem eandem, & secundum formam professionis praescriptae, quamquam nonnulli ex eis Fratri Matthaeo praedicto simpliciter tamquam Generali Priori, non tamquam Priori Sanctae Mariae praedictae de Caesena, se profiteri principaliter crederent, sunt professi.

Id confirmatur Apostolicis.

§.8. Interea duo Fratres professionis praedictae, Lugdunum ad Sedem Apostolicam venientes, generalem curam Ordinis vestri a Domino Papa nobis obtinuerunt committi, & privilegium quoddam commune, in cujus titulo scribebatur; Priori Fratrum Eremitarum Sanctae Mariae de Caesena, eique subiectis Prioribus, & Fratribus universis, a Sede reportarunt eadem.

Ex diversitate Priorum suborta in Ordine contentiones.

§.9. Praedictus denique Frater Matthaeus prudenter attendens, quod in administratione curae, quam assumpserat, sine scandalo diutius remanere non poterat, eo quod ad eandem curam a quibusdam Fratribus Minoribus sufficiens haberetur; vocatis Prioribus, & Fratribus omnibus de Ordine vestro, quorum intererat, generale Capitulum apud Ferrariam congregavit. Sed inter ipsum Fratrem Matthaeum, & Fratres de Caesena, ac quosdam alios Priores, & Fratres de Romaniola super cessione ipsius F. Matthaei, antequam eligerent Diffinitores generalis Capituli, secundum tenorem Constitutionum ipsius Ordinis, & celebratione Capituli ejusdem contentione suborta, dicti Fratres de Caesena, & alii contra praecceptum, ejusdem Fratris de ipso Capitulo tamquam dissentientes, & contradicentes, ne generale Capitulum fieret, exierunt. Ipse vero Frater Matthaeus nihilominus Diffinitoribus electis praedictis, in manibus eorumdem cessit administrationi generali, quam exercuerat, & . . . si quod in confirmatione sua ab Episcopo Caesenate acceperat, in manibus Nuntii ejusdem praesentis ibidem publice resignavit; sicque hujusmodi cessione, ac resignatione receptis, quidam Fratres ex iis, qui ibidem aderant, ad eligendum Priorem Generalem assumpti Fratrem Ugonem Mantuanum in Generale Priorem totius Ordinis elegerunt. Per illos autem, qui remanserant, statutum fuit in eodem Capitulo, ut omnes, qui ex tunc in Ordine ipsorum profiteri deberent, profiterentur hoc modo, Ego N. facio professionem, & promitto obedientiam Deo, & Beatae Mariae, & tibi Priori Generali Fratrum Eremitarum Joannis Boni.

Hinc electus Prior Generalis apud Ferratiam.

Mutataque verba Professionis.

Fratres autem Domus Caesena alium eligunt Priorem, quem vocari quoque volunt Generalem.

§.10. Post haec autem vir Venerabilis Aquilejensis Electus, tunc in Lombardia Legatus Apostolicae Sedis electionem hujusmodi confirmavit; Fratres vero de Caesena, & quidam alii de Romaniola adherentes eidem, apud Caesenam convenientes in unum, & tam consuetudini, qua Prior Fratrum S. Mariae de Caesena praedictae per Fratres Ordinis ad locum ipsum, tamquam ad primum, & principalem, a quo idem Ordo processerat, eligi, & Generalis Prior propter hoc merito esse, & appellari solebat, quam titulo praedicti privilegii, primo in Ordine ipso obtenti, in quo praedicto Priori de Caesena scribebatur principaliter, inherentes, Fratrem Marcum Caesenatem in Priorem dictae Domus, & per hoc in Generale Priorem totius Ordinis, elegerunt; ac electionem, quam de ipso fecerant, obtinuerunt confirmari per Episcopum Caesenatem.

Scandalum in exorta.

§.11. Diversis igitur in Ordine vestro assumptis Generalibus Prioribus, & adversis, alter in illos, qui obediebant alteri, multiplices excommunicationum sententias protulerunt; ex quibus nonnulli celebraverunt divina, & excommunicati taliter ad Sacros Ordines sunt promoti. His autem temporibus praedictus Frater Ugo proprios Nuntios ad Apostolicam Sedem transmittens, mutationem Professionis praedictae, & id, quod super electione sua per praefatum Legatum factum extiterat, prout proinde facta fuerat, per eandem Sedem obtinuit confirmari, Quoddam etiam privilegium tunc obtinuit, quod in nullo alio, quam in titulo erat a priori divisum.

Tandem ad Card. Procurorem Procurores missi, cuius cura nonnullae sanctae leges.

§.12. Cum autem Ordo vester in diversas partes divisus, inter multiplices contentiones, & discordias, in ipso exortas fere per triennium fluctuaret, tandem Fratres ipsius Ordinis cupientes unitatem, & pacem in eodem Ordine reformari, quatenus ex se ipsis Procuratoribus constitutis, illos ad Curiam Romanam, & ad Nos specialiter tamquam ad Patronum sui Ordinis transmiserunt. Sed quia tunc eos per nos commode non poteramus audire, praesentibus Viris Electo Paduano, & Fratri Simoni Mediolanensi Lectori de Ordine Minorum Cappellanus, & sociis nostris commisitimus, ut Procuratores eosdem super iis, quae vellent proponere, diligenter audirent, & prout studiosius possent, Ordinem ipsum ad statum unitatis, & pacis intenderent revocare. Dicti vero Electus, & Frater Simon statu, & conditionibus Ordinis per praedictos Procuratores plenius intellectis, quaedam in Ordine ipso, pro bono statu ejusdem super certis articulis de assensu Procuratorum ipsorum pronunciarunt servanda, & tandem Procuratores ipsos concordem ad propria remiserunt.

Bononia habito Gen. Capitulo merito electus officio cedit.

§.13. Quibus ita remissis, praefati Ugo, & Marcus, qui pro Generalibus Prioribus se gerebant, & alii Fratres, qui obediebant eisdem, de communi voluntate omnium, generale Capitulum apud Bononiam celebrarunt, in quo videlicet Capitulo, ordinatione, quae per praedictos Electum Paduanum, & Fratrem Simonem tradita fuerat, & lecta, & Diffinitoribus Capituli generalis electis, praedictus F. Marcus propeperat Caesenam, & in manibus Episcopi Caesenatis cessit Prioratus loci ejusdem, in quo per ipsum Epi-